

ІМІДЖ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ: СТРАТЕГІЯ І ЗДОБУТКИ

Ждан В.М., Дворник В.М., Старченко І.І., Беляєва О.М.

Українська медична стоматологічна академія

У статті представлена стратегія й узагальнені результати освітньої діяльності УМСА. Показано, що прийнята стратегія гармонізована з національними та європейськими документами в галузі вищої освіти і спрямована на подальший розвиток корпоративної культури й підтримання позитивного іміджу академії, яка на тепер посідає одне з провідних місць серед ЗВМО України. Результати діяльності УМСА свідчать про функціонування освітнього середовища, яке забезпечує конкурентоспроможність академії на внутрішній і зовнішній аренах, сприяє зміцненню її позицій на ринку освітніх послуг, а також пошуку потенційних зарубіжних партнерів.

Ключові слова: УМСА, імідж, освітнє середовище, результати освітньої діяльності, конкурентоспроможність.

ИМИДЖ УКРАИНСКОЙ МЕДИЦИНСКОЙ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОЙ АКАДЕМИИ: СТРАТЕГИЯ И ДОСТИЖЕНИЯ

Ждан В.Н., Дворник В.Н., Старченко И.И., Беляева Е.Н.

В статье представлена стратегия и обобщены результаты образовательной деятельности УМСА. Показано, что принятая стратегия гармонизирована с национальными и европейскими документами в сфере высшего образования и направлена на дальнейшее развитие корпоративной культуры и поддержание положительного имиджа академии, которая на сегодняшний день занимает одно из ведущих мест среди ЗВМО Украины. Результаты деятельности УМСА свидетельствуют о функционировании образовательной среды, обеспечивающей конкурентоспособность академии на внутренней и внешней аренах, способствующей укреплению её позиций на рынке образовательных услуг, а также поиску потенциальных зарубежных партнеров.

Ключевые слова: УМСА, имидж, образовательная среда, результаты образовательной деятельности, конкурентоспособность.

IMAGE OF THE UKRAINIAN MEDICAL STOMATOLOGICAL ACADEMY: STRATEGY AND ACHIEVEMENTS

Zhdan V.M., Dvornyk V.M., Starchenko I.I., Bieljaieva O.M.

The article presents the strategy and generalized results of UMSA's educational activities. It has been shown that the adopted strategy is harmonized with national and European documents in the field of higher education and is aimed at further development of corporate culture and maintaining a positive image of the Academy, which now occupies one of the leading positions among the Ukrainian institutions of higher education. The results of UMSA's activity testify to the functioning of effective educational environment, which ensures the competitiveness of the Academy at the domestic and international arenas, helps to strengthen its position in the market of educational services, as well as to find potential foreign partners.

Key words: UMSA, image, educational environment, results of educational activities, competitiveness.

Аналіз будь-якої сфери суспільного життя свідчить, що постіндустріальний етап розвитку людства характеризується небаченим раніше динамізмом – зміна ідей, концепцій, знань, технологій відбувається значно швидше, ніж зміна одного покоління, поглиблюється інтеграція освітніх і наукових закладів й установ, відбувається активне формування інноваційних утворів, як-от: «світовий освітній простір», «Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА)», «світові освітні мережі». Відкриття кордонів і мобільність студентів зумовлюють усе більшу диверсифікацію постачальників освітніх послуг, а також потребу у відповідності цих послуг очікуванням і запитам широкого кола стейкхолдерів – суспільства, держави, осіб, які здобувають освіту на різних освітніх рівнях, працедавців.

Для закладів освіти, вищої медичної зокрема, у цьому контексті актуалізуються репутаційні проблеми, питання, пов'язані з формуванням позитивної суспільної думки шляхом надання об'єктивної, прозорої, своєчасної, легкодоступної інформації щодо всіх видів своєї діяльності, проблеми забезпечення якості освіти, відповідності освітніх послуг національним і міжнародним, насамперед, європейським стандартам, а також створення освітнього середовища, яке забезпечує неперервний розвиток усіх суб'єктів освітнього процесу [1; 2; 3; 5].

Розв'язання цих надскладних завдань безпосередньо пов'язане з необхідністю цілеспрямованого формування корпоративної культури й позитивного іміджу лідера (керівника), послуги, закладу, організації з його подальшою інтеграцією в інформаційно-комунікаційний простір регіону, країни, світу, адже в умовах невпинного поширення інформатизації та діджиталізації імідж став sui generis цінністю, яка впливає на успішність будь-якої індивідуальної або колективної діяльності [4], що, безумовно, потребує цілеспрямованої і копіткої праці в цьому напрямі від усіх постачальників послуг.

У зв'язку із цим підтримання конкурентоспроможності й успішне позиціонування Української медичної стоматологічної академії (УМСА) на національному й міжнародному освітніх ринках уможливлені такими шляхами як: впровадження процесного підходу й безперервне вдосконалення в рамках системи управління якістю на основі методології TQM (Total Quality Management); відповідність освіти, яка надається в УМСА, провідним європейським освітнім практикам; відповідальність за результати освітньої діяльності; максимальне використання можливостей інституційної автономії; дотримання академічної свободи й академічної доброчесності.

Підґрунтям формування успішного зовнішнього іміджу УМСА (як і будь-якого іншого закладу, організації) слугує використання соціокультурних зразків (знаків і символів), які забезпечують унікальність і пізнаваність образу, що формується. При цьому важливою умовою ефективності впливу презентованої інформації на цільову аудиторію є її відповідність реальним соціокультурним практикам ЗВО.

У пропонованому дослідженні формування позитивного іміджу УМСА розглядаємо як технологію, що спеціально проектується в інтересах академії, урахує особливості її діяльності, внутрішні закономірності функціонування, переваги, якості й характеристики з метою створення сталого, емоційно позитивно забарвленого образу, спрямованого на створення та підтримку думки стейкхолдерів, що престиж УМСА, якість освітніх послуг, які надаються академією, а також її репутація відповідають очікуванням цільової аудиторії.

У процесі формування позитивного зовнішнього іміджу УМСА важливу роль відіграють такі види освітнього середовища як: символічний (герб, гімн, логотип, традиції академії) та архітектурно-естетичний і просторово-предметний (наявність зовнішньої реклами у засобах масової інформації, на офіційному сайті, у соціальних мережах, вдале розташування в центрі міста й наявність зручної транспортної розв'язки, відремонтовані й добре освітлені навчальні корпуси, а також студентські гуртожитки, упорядковані ландшафти, продуманий і сучасний дизайн інтер'єрів, наявність місць для харчування та організації дозвілля студентів, оснащені навчальні аудиторії, симуляційні й навчально-тренувальні центри, сучасні інформаційні стенди, комп'ютерні класи, кімнати для самопідготовки, ресурсне забезпечення (навчально-методичне, матеріально-технічне). Важливу роль у підтриманні позитивного іміджу УМСА відіграють такі чинники як престижність, адже академія – один із найстаріших і найвідоміших далеко за межами України ЗВМО, які здійснюють підготовку лікарів-стоматологів, помірна вартість послуг за навчання (для студентів контрактної форми), імідж освітніх продуктів, які створені в академії (підручники, посібники, словники, атласи, патенти на винаходи й корисні моделі, рацпропозиції), а також особистий імідж науково-педагогічних працівників УМСА, їх авторитетність у конкретній науковій галузі в Україні та поза її межами, наявність потужних наукових шкіл.

Слідуючи вимогам часу стратегія формування іміджу УМСА базується на засадах синергетичного підходу, регулюється стратегічними документами й нормативно-правовою базою в галузі вищої і вищої медичної освіти та гармонізована з такими міжнародними документами як «Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area» [7], «WFME Global Standards for Quality Improvement in Medical Education. European Specifications. For Basic and Postgraduate Medical Education and Continuing Professional Development» [8], «Lignes directrices pour des prestations de qualité dans l'enseignement supérieur transfrontalier» [6].

З огляду на зазначене, стратегія УМСА у сфері формування та підтримання позитивного іміджу передбачає:

- неухильне дотримання політики щодо забезпечення якості, яка є частиною стратегічного менеджменту академії та охоплює всі аспекти її діяльності, що підтверджується результатами щорічного аудиту за сертифікаційними системами менеджменту якості ДСТУ ISO 9001:2008, ДСТУ ISO 9001:2009, ДСТУ ISO 9001:2015; ДСТУ ISO/TS 9002:2017, а також сертифікатами НАЗЯВО про акредитацію освітніх програм за спеціальностями 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 091 «Біологія» на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти;
- оприлюднення достовірної інформації щодо критеріїв і процедур зовнішньої та внутрішньої діяльності із забезпечення якості освіти, надання вичерпного й деталізованого опису програм і кваліфікацій із кластером компетентностей, які повинні бути сформовані під час навчання;
- моніторинг й оцінку результатів різних видів діяльності академії незалежними національними й міжнародними організаціями (високі місця в щорічному рейтингу «ТОП 200 Україна», «Консолідованому рейтингу ЗВО України», міжнародному рейтингу університетів світу «Webometrics» (двічі на рік укладається Національною дослідницькою радою Іспанії) і належать до open data, тобто знаходяться у відкритому доступі на інформаційних освітніх ресурсах);
- цюнайширше залучення академії до участі в міжнародних освітніх і наукових проектах;
- запровадження студентоцентрованого навчання і викладання, яке уможливує реалізацію гнучких індивідуальних навчальних траєкторій студента, поєднання різноманітних технологій навчання та оцінювання результатів усіх видів його навчальної діяльності;
- наявність у вільному доступі для студента критеріїв і методів оцінювання; максимальна об'єктивізація і прозорість власне процедур оцінювання;
- розробленість процедур розгляду звернень і скарг студентів;
- забезпечення прозорості фінансових умов навчання;
- послідовне оприлюднення інформації, яка охоплює всі стадії так званого життєвого циклу студента: подання документів як абітурієнта, зарахування в лави студентів УМСА, наукові й/або навчальні здобутки студента (участь у наукових конференціях, конкурсах студентських робіт, II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з тієї чи іншої навчальної дисципліни, міжнародних предметних олімпіадах), результати складання ліцензійних іспитів, місце в рейтингу, поновлення в академії, відрахування із числа студентів на підставі отримання диплома про вищу медичну освіту;
- максимальне врахування потреб студентів, які представляють різні контингенти, у тому числі студенти-іноземці й студенти з особливими потребами;
- співпрацю із студентськими організаціями;
- прийняття науково-педагогічних працівників на роботу, переведення на інші посади на відкритій конкурсній основі;
- дотримання засад виваженої кадрової політики;
- створення умов для наукового і професійного зростання науково-педагогічних працівників, розвитку їхньої професійно-педагогічної майстерності, формування індивідуальної траєкторії особистісного й професійного розвитку;
- забезпечення умов для своєчасної реалізації управлінських рішень на всіх рівнях академічної структури (ректорат, факультет, кафедра, інші структурні підрозділи);

- системне запровадження в навчальний процес освітніх інновацій, ІКТ, новітніх методичних підходів, методів і прийомів навчання;
- активну роботу в напрямі формування в студентів ключової компетентності щодо здатності вчитися на основі умінь самостійно працювати з навчальною літературою, а також створення підручників, посібників, словників, атласів, інших навчальних засобів, які технологічно спрямовані на формування цієї компетентності;
- дотримання принципу поєднання наукової (науково-дослідної) діяльності з викладацькою;
- оприлюднення й поширення наукових досягнень науково-педагогічних працівників академії в рецензованих вітчизняних наукових виданнях, у виданнях, які входять до наукометричних баз *Scopus* і *Web of Science*, організацію та участь у наукових форумах різного рівня;
- створення умов для академічної мобільності викладачів і студентів академії у рамках міжнародного проекту Erasmus+.

Оприлюднені стратегія та результати освітньої діяльності УМСА, які мають документальне підтвердження у вигляді високих показників усіх видів діяльності, слугують підґрунтям сталого позитивного іміджу академії, сприяють подальшому розвитку корпоративної культури, а також свідчать, що в академії сформоване й успішно функціонує освітнє середовище, яке забезпечує конкурентоспроможність академії на внутрішній і зовнішній аренах, сприяє зміцненню позицій УМСА на ринку освітніх послуг і пошуку потенційних зарубіжних партнерів. Подальша робота академії в цьому напрямі передбачає залучення нових ресурсів, покликаних підтримувати позитивний імідж і позиціонування УМСА на національній і міжнародній аренах як одного з провідних ЗВМО України.

Список використаної літератури

1. Ждан. В. М. Результати самоаналізу організаційно-правового, кадрового і навчально-методичного забезпечення процесу підготовки фахівців галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у ВДНЗУ «УМСА» за 2017 рік / В. М. Ждан, В. М. Дворник, С. М. Білаш, О. М. Беляєва // Медична освіта. – 2018. – 2 (78). – С. 74–81.
2. Ждан В. М. Сучасне освітнє середовище вищого медичного навчального закладу як фактор його конкурентоспроможності / В. М. Ждан, В. М. Бобирьов, С. М. Білаш, О. М. Беляєва // Медична освіта. – 2017. – №3 (75). – С. 40 – 46.
3. Ждан В. М. Українська медична стоматологічна академія в «Топ-200 України»: самоаналіз динаміки зростання рейтингових показників / В. М. Ждан, В. М. Дворник, І. І. Старченко, О. М. Беляєва // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7–8 лист. 2019 р.). – Полтава : Вид-во «Астра», 2019. – С. 3–8.
4. Перельгіна Е. Б. Психологія іміджу / Е. Б. Перельгіна. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 223 с.
5. Порівняльний аналіз показників якості освітньої діяльності ВДНЗУ «УМСА» за 2013 - 2017 рр. / В. М. Ждан, В. М. Дворник, В. М. Бобирьов [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах : матер. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 бер. 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 3–7.
6. Lignes directrices pour des prestations de qualité dans l'enseignement supérieur transfrontalier. – Paris, 2006. – 24 p. [Res-source électronique] – Mode d'accès: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001433/143349f.pdf>
7. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). – K.: «Ltd Poligraph plus», 2015. – 32 p.
8. WFME Global Standards for Quality Improvement in Medical Education. European Specifications. For Basic and Postgraduate Medical Education and Continuing Professional Development. – Copenhagen: University of Copenhagen, 2007. – 80 p.

РОЛЬ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ І ЯКОСТІ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НА КАФЕДРІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ

**Акімов О.Є., Денисенко С.В., Міщенко А.В., Соловйова Н.В.,
Назаренко С.М., Ковальова І.О.**

Українська медична стоматологічна академія

Розглянуто методичні аспекти використання тестових завдань типу КРОК-1 для контролю якості підготовки студентів до заняття. Оцінено якість наявних тестів і зроблено висновок щодо недостатності використання тестового контролю з метою оцінювання знань студентів.

Ключові слова: тести, тестовий контроль, якість навчання, якість підготовки, оцінювання знань.

The article describes methodical aspects of usage of STEP-1 type tests for students' lesson quality preparation control. We evaluated quality of tests and reached conclusion about insufficiency of test control for assessment of students' knowledge.

Keywords: tests, test control, quality of education, quality of preparation, assessment of knowledge.

Питання методології якісного оцінювання рівня знань і навичок студентів завжди актуальне для викладача вищої школи, який працює в закладах III-IV рівнів акредитації. Якісне оцінювання дозволяє викладачу виявити недоліки в підготовці студента до заняття, а студенту дає можливість скоректувати свою самостійну роботу, що разом сприяє кращій підготовці фахівців усіх профілів, медичного зокрема.

На кафедрі патології розроблено навчальні посібники для самостійного опрацювання теми перед заняттям – «хендаути», які відповідають програмі модуля №1 і модуля №2 [1; 3; 4]. У «хендаутах» наведено тестові завдання, виконання яких практично неможливе без опрацювання додаткової літератури за темою заняття. Це покращує підготовку студентів до практичних занять та іспиту з дисципліни. Недоліком цих тестових завдань є те, що вони створені не за стандартами КРОК-1 і містять кілька правильних відповідей (від 1 до 8).

Приклад №1 ситуаційної задачі з патології з бази даних КРОК-1:

«Через декілька годин після опіку в ділянці гіперемії та набряку шкіри у хворого з'явилось вогнище некрозу. Який головний механізм забезпечує посилення руйнівних явищ в осередку запалення?

А Первинна альтерація